

Pomorsko osiguranje

By Aldina Buric

Pomorsko osiguranje

➤ Brod – velika vrijednost.

➤ Plovidba – izloženost mnogim opasnostima

→ Vrijednosti dobara u plovidbi se osiguravaju

□ Osiguranje nadomještava gubitke za koje ne znamo ni kada ni kako će nastupiti

→ Osiguranje slično amortizaciji

Pojam osiguranja

Pomorsko osiguranje
je pravni posao
kojim se jedna stranka (*osiguratelj*),
obvezuje drugoj stranci iz ugovora (*osiguraniku*),
uz naplatu odgovarajuće cijene (*premije*),
naknaditi štete
koje njeni interesi (*brod, teret*)
pretrpe u pomorskom pothvatu
uslijed ostvarenja ugovorenih opasnosti (*rizika*).

Tri vrste osiguranja

- Ovisno o interesima, mogu se sklopiti tri vrste osiguranja:
- **kasko** – osiguranje trupa;
- **kargo** – osiguranje tereta;
- **klupsko** – osiguranje odgovornosti broдача

Bitni elementi

- Materijalni interes osiguranika
  - Postojanje rizika
  - Premija (cijena osiguranja)
  - Naknada štete
  - Franšize
  - Jamstva
-

Rizik

- **Osnovni rizici** - uobičajeni, npr. plovidbena nezgoda, elementarna nepogoda, eksplozija, požar, ...
- **Dopunski rizici** - krađa, manipulativni rizici, ratni i politički rizici i sl.
- Tijekom trajanja ugovora o osiguranju može doći i do **promjene rizika** – npr. zarati u području plovidbe
- **Putativni ili fiktivni rizici** - U nekim slučajevima se mogu sklopiti ugovori i za rizike koji su nastupili ranije, ako u trenutku zaključivanja ugovora osiguranik nije znao za njih.

Premija

- Cijena osiguranja
- Određuje se matematički, s obzirom na događaje iz proteklog razdoblja
- Plaća se nakon sklapanja ugovora.
- Ako dođe do promjene rizika može se platiti **dodatna premija** ili ugovoriti **storno**.
- Naknada štete se plaća do određenog iznosa koji je ugovoren, a koji se zove **osigurana svota**. Ona može biti manja od prave vrijednosti predmeta, pa je to slučaj **podosiguranja**.

Naknada štete - šteta

- za osiguranika osnovna svrha ugovora
- za osiguratelja glavna obveza.

Šteta može biti:

- potpuni ili djelomični gubitak osiguranog predmeta;
- troškovi u ograničavanju i smanjivanju štete;
- nagrade za spašavanje i udio u GH
- troškovi utvrđivanja štete.

Razne štete - troškovi

- **stvarnog potpunog gubitka** – *actual total loss* - predmet prestaje biti stvar određene vrste
- **izvedeni ili proračunati potpuni gubitak** – *constructive total loss* – popravak ili vađenje je skuplje od vrijednosti popravljene ili izvađene stvari
- **troškovi materijalne i pravne zaštite** – *sue and labour expenses* – nadoknađuju se iz osigurane svote, a koji su nastali radi pokušaja umanjivanja štete na brodu (upliv GH).

Franšize

- ugovorna ograničenja odgovornosti osiguratelja
- **Kvalitativne franšize** isključuju odgovornost osiguratelja za neke vrste šteta. (**FPA** – *Free of particular Average* ili **TLO** – *Total Loss Only*).
- **Kvantitativne franšize** isključuju odgovornost osiguratelja za neki manji iznos štete (odbitne, zbrojne)
- **Odbitne franšize** - šteta ispod dogovorenog iznosa franšize se ne plaća nego se plaća samo vrijednost štete iznad franšize (npr. šteta je 10000.- \$, franšiza je 3000.- \$, isplaćuje se samo 7000.-\$).
- **Zbrojne franšize** - šteta ispod franšize se ne plaća, a ako je šteta veća od franšize isplaćuje se u cjelosti.

Jamstva

- **Jamstva** (*warranties*) - obveze koje preuzima osiguranik, prema kojima će neke dodatne uvjete ispuniti djelovanjem ili propuštanjem:
- **prešutna** – *implied*, npr. da će brod biti plovidbeno sposoban,
- **izričita** – *expressed* kojima se npr. dogovara da se brodom neće izlaziti iz Jadranskog mora.

Polica osiguranja

Uobičajeni naziv za ispravu o pomorskom osiguranju.

Sadrži samo osnovne podatke o:

- strankama;
- osiguranom predmetu;
- trajanju osiguranja;
- osiguranoj svoti;
- nazivu tipiziranog ugovora koji se sklapa.

Detalji se nalaze u općim uvjetima odnosno u **institutskim klauzulama (International Hull Clauses)**

Vrste polica

- Na vrijeme (jedna godina,...)
- Na putovanje
- Mješovita (*At and from Split to Melbourne, but not longer than four months*)
- Police posebne namjene
  - za brod u gradnji
  - lučka (brodovi u raspremi)
  - flotna
  - generalna (za terete)

Valutirana – nevalutirana polica

Valutirana polica

- ima naznačenu vrijednost osigurane stvari
- potpuno pokriće vrijednosti stvari

Nevalutirana polica

- nema vrijednost osigurane stvari
- u slučaju štete treba izvršiti procjenu

Ostali pojmovi

Reosiguranje - osiguratelj se osigurava kod drugog osiguratelja

Retrocesija – reosiguratelj se osigurava kod trećeg osiguratelja

Nadosiguranje – osigurana svota veća od vrijednosti
– zakonski zabranjeno

Podosiguranje – osigurana svota manja od
vrijednosti broda

Klupsko osiguranje

- Klubovi pokrivaju odgovornost broдача za štete nanijete tuđoj imovini i drugim osobama u vezi s plovidbom i poslovanjem broda
- Protecting clubs – odgovornost za ljude
- Indemnity clubs – odgovornost za terete i drugu tuđu imovinu

Pokriveni rizici (prepisati samo potcrtano)

- tjelesne ozljede ili smrt osoba za koje odgovara brodar;
- troškovi repatrijacije pomoraca ako je npr. pomorac zakasnio na brod;
- gubitak ili šteta na imovini posade i drugih osoba na brodu;
- naknada za gubitak zaposlenja zbog brodoloma;
- troškovi skretanja s puta, npr. radi iskrcavanja slijepog putnika;
- nagrada za spašavanje života;
- odgovornost za sudar brodova u dijelu koji nije pokriven redovnom policom osiguranja;
- šteta ili gubitak imovine na obali ili drugom brodu radi krivnje brodara;
- odgovornost za teret;
- troškovi u karanteni.
- važna odgovornost, gubici, štete i troškovi nastali kao posljedica namjernog ili slučajnog izlijevanja ulja i drugih tvari s broda.

Postupak zapovjednika

- Svaki zapovjednik bi trebao znati pod kojim uvjetima je osiguran brod
- pobrinuti se da **netko obavijesti osiguratelja**,
- stilizacija broskog dnevnika
- **prijava pomorske nezgode**
- U slučaju klupskih odgovornosti, obično će predstavnik kluba doći na brod i upravljati situacijom u smislu osiguranih događaja